

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebast. Izquierdo Alcarazensis Soc. Iesv, svpremis
Inquisitionis Senatvs Censoris, Et Olim Complvti SS.
Theologiæ Professoris. Pharvs Scientiarvm**

Izquierdo, Sebastián

Lugduni, 1659

Quæst. 2. Quid sit multitudo, quid multa, & quotuplicia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95620)

Et in traditâ disp. 9. q. 1. & 2. concreti autem secundi forma vnitae est.

16 Iam verò, ex dictis colligitur primò contra Petrum Hurtad. *suprà*, vnitatem entis compositi nullatenus in vniione partium eius consistere, vt ipse putat: fieret enim inde, vt aggregatum, quorum partes non sunt vnica nullatenus posset dici vnum. Tum, vnitae entis compositi, & vnitae entis simplicis non essent eiusdem rationis; proindeque, quæ conueniunt in ratione entis, in ratione vnius non conueniunt. Tum denique, vnitae entis vniuersæ non esset indiuisio, siue indistinctio entis in se. Quæ omnia plane falsa esse, & contra omnes constat ex dictis.

17 Secundò colligitur, vnitatem, quæ transcendentalis, & passio entis appellatur, & vnitatem, quæ numerica, & principium numeri dici solet, eadem solum differre, quatenus secunda supra primam addit respectum mensuræ ad mensuratum, & partis ad totum. Numerus quippe vnitae, seu potius vno mensuratur, ex pluribusque vnitatibus, seu potius ex pluribus vnīs compositus est. Verum autem ex solis vnīs quantis quantitate continuâ coalescat numerus, qui est species quantitatis discretæ, vt volunt aliqui Thomistæ; an potius ex quibusvis vnīs etiam non quantis, vt volunt alij suo loco à nobis dicetur. Videantur interim Soar. disp. 5. *Metaph.* & Vasq. 1. part. *disput.* 128. & 129. Quomodo verò differat transcendentalis vnitae ab vnitae singulari, quæ etiam dicitur numerica, iuxta illud Aristot. lib. 3. *Metaph.* text. 14. *Singulare dicimus, quod vnum numero est.* in sequentibus explicabitur.

18 Tertiò colligitur, inter prædicata, quæ passiones entis dicuntur priorem esse ratione nostrâ distinctionem, quam vnitatem, quâ prioritate id, quod negatur prius est conceptione nostrâ negatione, per quam negatur; siquidem, vnitae negationem distinctionis præ se fert in suo conceptu, pro vt explicatum est.

19 Quartò colligitur, vnum, & multa quodammodo contrariè, & quodammodo priuatiue, siue contradictoriè opponi, pro vt videtur docere Aristot. lib. 10. *Metaph.* c. 5. fundamentaliter enim sumpta contrariè opponuntur; cum sint vt sic tam vnum, quam multa extrema quadam positiua, vt constat ex dictis; sumpta verò formaliter tanquam negatio quadam, & id, quod per illam negatur, opponenda veniunt, siquidem, vnitae, indistinctio, atque adeo negatio quadam est, siue remotio distinctionis entis in se. Qua ratione est satis, superque in superioribus explicatum.

20 Restat iam, vt pro secunda quæstionis parte dicamus, quotuplex sit vnum, & vnitae. Aristoteles lib. 5. *Metaph.* cap. 6. Vnum diuisit in vnum per se, & vnum per accidens, nonnullaque vtriusque exhibuit exempla. Ex quibus apparet, vnum per accidens ab Aristotele appellari quodvis concretum adiectiuum dicens in recto subiectum, & formam in obliquo, vt album, musicum, iustum, & similia: cum enim talis formæ talis subiecti accidens sit, quodcumque huic ab illâ provenit per accidens dicitur ei conuenire; atque ita pro vt illam habens, quo pacto concretum est adiectiuum, ens per accidens esse dicitur, habereque essentiam per accidens, pro vt ex eodem Aristotele à nobis explicatum est *suprà disput.* 9. quæst. 2. Vnde similiter factum est, vt vnum per accidens dicatur. Et hæc est genuina, Aristotelicæ appellatio entis, & vnius per accidens, quidquid nonnulli contradi-

cant; iuxta quam ens per se venit appellandum quidquid vel quidpiam simplex est, vel si est compositum non adiectiuè, sed substantiue capitur; sumptis videlicet omnibus partibus eius ex æquo, & directe, quo pacto, vult ens per se, essentiamque per se habere dicitur sicuti vidimus loco citato, quantumvis sit aggregatum coalescens ex pluribus casu, & fortuito concurrentibus; vel vt cumulus lapidum, ita etiam vnum per se dicendum est, quod planè significauit Aristoteles loco citato, dum in exemplum vnius per se attulit fascem vindulo colligatum, & ligna conglutinata visco; si verò, cuiuspiam nihilominus visum fuerit, aggregatum coalescens ex pluribus casu concurrentibus citra omnem naturalem, aut etiam moralem connexionem eo titulo vnum per accidens dici debere, non multum renuam: quia dissidium de solo modo loquendi est, quod, reintellectâ, parum interest.

Deinde, diuiditur vnum in simplex, & compositum. Simplex est, quod ex pers partibus, atque adeo penitus indiuisibile est. Compositum, quod ex partibus quoquo modo coalescit. Quod rursus, tot diuisionibus, quot totum diuidendum venit, de quibus *infra suo loco* nobis agendum est.

Præterea vnum aliud vnitae reali tale est, aliud vnitae rationis; vnitae autem rationis, tum suppositicia, tum etiam ficta potest esse iuxta doctrinam generalem datam *suprà disput.* 12. & aliàs sæpè commemoratam: suppositicia autem vnitae, aut vniuersalitatis, aut collectionis, aut disunctionis esse potest iuxta doctrinam datam etiam *disp.* 2. quæst. 3. *consect.* 5. de quâ iterum redibit sermo *infra quæst.* 8.

Denique, vnum in vagum, & determinatum diuidi potest. Vagum dicitur, quod, cum sit vnum ex suo conceptu, per plura tamen disunctiue vagatur, de pluribusve disunctiue dicendum, siue verificandum venit: vt aliquis homo de Petro, vel Ioanne, vel Francisco, vel alio quouis, omnibus reliquis sub disunctione pariter recensitis. Vnde, vnitae constituens vnum vagum illa vnitae rationis est, quam disunctionis nuper diximus: quia à parte rei non datur quidpiam vagum, aut disunctiuum vt satis ex se notum est, & ex dictis *disput.* 10. satis conspicuum. Vnum autem determinatum est quodlibet aliud, quod non est vagum; atque adeo tum essentiam, tum vnitatem habet assignabilem determinatè, seu citra disunctionem.

QVÆSTIO II.

Quid sit multitudo, quid multa, & quotuplicia.

EX quæst. 1. constat, ea venire dicenda multa, quæ in se sunt distincta, siue inter se; quatenus talia, vel, vt definiunt alij cum Arist. lib. 10. *Metaph.* text. 9. ea quæ in se diuisa sunt, sumptâ nimirum diuisione pro distinctione, iuxta ibi notatâ. Etenim, cum vnum, & multa opposita sint, eo ipso, quo vnum est indistinctum in se, quatenus tale, pro vt explicauimus ibidem, consequens est, vt multa sint distincta in se quatenus talia; multitudo autem iuxta vulgatam huius nominis acceptionem, nihil est aliud ab aggregato multorum vt constat.